

Regionale aanpak wachttijden Amsterdam

Regioplan 2020

Inleiding

De wachttijden in de ggz zijn voor sommige cliëntengroepen te lang, dit geldt ook voor de regio Amsterdam. Na deelname aan de Regionale Taskforce wachttijden heeft er in de zomer van 2019 een bestuurlijke verkenning plaatsgevonden omtrent wachttijden in de regio Amsterdam. In deze verkenningronde zijn verschillende ggz-aanbieders, huisartsen en cliëntvertegenwoordigers gesproken. Met de verkenning is draagvlak ontstaan voor het opzetten van een nieuw Bestuurlijk Overleg. Het Bestuurlijk Overleg is een samenwerking tussen diverse ggz-aanbieders binnen Amsterdam. Hoewel alle aanbieders individueel al veel initiatieven opzetten om de wachttijd zo kort mogelijk te houden, is gezamenlijke, regionale actie vereist om de wachttijd voor cliënten¹ structureel te verkorten.

Doel

Het Bestuurlijk Overleg Amsterdam stelt zich ten doel met de hieronder geformuleerde acties de aanmeldwachttijd en de behandelwachttijd voor cliënten in de regio Amsterdam structureel te verkorten. Het uiteindelijke doel is alle wachttijden voor alle stoornissen binnen de Treeknorm te brengen.

Bij dit regioplan zijn de volgende organisaties aangesloten: Arkin, GGZ inGeest, de Viersprong, Parnassia Groep, Vitaalpunt, Cliëntenbelang Amsterdam en de Amsterdamse Huisartsenalliantie (AHa). Daarnaast neemt ook een afvaardiging van de vrijgevestigden in de regio Amsterdam deel aan het Bestuurlijk Overleg. Het staat andere partijen vrij om gedurende 2020 aan te sluiten bij dit overleg.

Samenwerken, leren van elkaar en continu verbeteren van de eigen organisaties zijn randvoorwaarden die hier onlosmakelijk mee verbonden zijn. Zij vormen een doel op zich waar het Bestuurlijk Overleg een bijdrage aan kan leveren.

Acties 2020

Om als leden van het Bestuurlijk Overleg de gemaakte afspraken ook daadwerkelijk om te zetten in acties wordt er gebruik gemaakt van werkgroepen. De deelnemers van het Bestuurlijk Overleg hebben gezamenlijk de meest belangrijke thema's bepaald. Hier wordt het komende jaar met elkaar op ingezet.

Deze thema's zijn geformuleerd aan de hand van een aantal uitgangspunten. De in te zetten acties:

- mogen zo min mogelijk ten koste gaan van productieve tijd van behandelaren. Er is immers al een groot capaciteitsprobleem;
- moeten snel resultaat opleveren ('start small'), maar ook schaalbaar zijn naar andere diagnoses of cliëntengroepen;
- moeten die wachttijden aanpakken die door cliënten als het meest hinderlijk worden ervaren.

¹ Waar in dit regioplan wordt gesproken over 'cliënt(en)' kan men ook 'patiënt(en)' lezen.

De drie geformuleerde thema's voor 2020 zijn:

- a) **Het cliëntperspectief en het netwerk van de cliënt centraal stellen in de aanpak**
- b) **Verbeteren van door-/uitstroom door intensiveren van samenwerking met ketenpartners**
- c) **Verbeteren van instroom door het begeleiden van cliënten naar de juiste plek**

De aangesloten partijen omarmen het gedachtegoed van 'positieve gezondheid' en zetten daarom het cliëntperspectief voorop. Voor de thema's b en c zijn werkgroepen opgericht die de doelstellingen en bijbehorende acties vormgeven. Om concreet invulling te geven aan het thema ten aanzien van cliëntperspectief (a) neemt Cliëntenbelang Amsterdam deel aan de beide werkgroepen en het Bestuurlijk Overleg.

a) **Cliëntenperspectief en netwerk van de cliënt centraal stellen**

1. Doelstelling: Cliënten ontvangen indien noodzakelijk en gepast begeleiding/ondersteuning
 - o Actie: Nadrukkelijk meenemen van het cliëntperspectief in de werkgroepen
 - o Actie: Implementeren van herstelondersteunende intake (HOI) (als onderdeel van pilot Wegwijs GGZ; zie c)

b) **Verbeteren van door-/uitstroom**

1. Doelstelling: Voorkomen van over- en onderbehandeling
 - o Actie: Combineren van uitstroom met een herstelondersteunende outtake
 - o Actie: Opstellen van een standaardprocedure voor nazorg en terugvalpreventie
 - o Actie: Opstarten van een verbetertraject voor de ontslagbrief
2. Doelstelling: Betere samenwerking tussen de regiopartners
 - o Actie: Opstarten van een verbetertraject met huisartsen over de inzet van de POH GGZ
 - o Actie: Verkennen van de mogelijkheden tot uitbreiding van Resource Groepen Amsterdam
 - o Actie: Versterken van de samenwerking met de vrijgevestigden (groepspraktijken en waar mogelijk zelfstandig werkende behandelaren)

c) **Verbeteren van instroom**

1. Doelstelling: De cliënt direct op de juiste plek
 - o Actie: Inzicht verkrijgen in actuele wachttijden van de regio
 - Delen van kennis en data in het Bestuurlijk Overleg om transparant het gesprek aan te gaan over wachttijden in de regio;
 - Delen van informatie om een 'waterbedeffect' van wachtende cliënten in de regio te voorkomen;
 - Waar mogelijk, al dan niet via GGZ Nederland, inspiratie halen uit succesvolle initiatieven uit andere regio's (bijvoorbeeld een blockchain benadering);
 - Ophalen van gemeenschappelijke problemen en gemeenschappelijke oplossingen middels interviews met Bureau HHM;
 - Voeren van een inhoudelijk gesprek over doorlooptijden en versnelling in de behandeling in totaliteit.
 - o Actie: Inrichten van een centraal aanspreekpunt dat overzicht heeft in alle wachtlijsten en cliënten begeleidt naar de juiste plek; in te vullen door de pilot 'Wegwijs GGZ' (zie bijlage)
 - De pilot richt zich op een beperkt aantal specifieke doelgroepen, met de mogelijkheid tot opschalen;
 - De pilot wordt vormgegeven in een samenwerking tussen Arkin en Vitaalpunt;
 - Bepalen van opschaalmogelijkheden na de evaluatie van de halfjaarlijkse pilot.
2. Doelstelling: Het doorlopen van dezelfde zorgpaden door cliënten bij verschillende instellingen verminderen
 - o Actie: Opvragen van cijfers bij zorgverzekeraars over cliënten die bij meerdere instellingen/vrijgevestigde langdurig (in totaal meer dan 5 jaar) SGGZ hebben ontvangen;
 - o Actie: Bespreken van uitkomsten van bovenstaande actie om gezamenlijk een passende oplossing voor deze cliëntengroep te vinden (bijvoorbeeld outtake-team).

3. Doelstelling: Zorgen voor goede wachtlijstbegeleiding gedurende de wachttijd
 - **Actie:** Afspraken maken met Huisartsenalliantie Amsterdam over afstemming tussen ggz-aanbieder en huisartspraktijk in de wachttijdperiode
 - Opzetten consultatiefunctie;
 - Verkennen van de mogelijkheid om ook vrijgevestigde groepspraktijken te betrekken en, waar mogelijk, zelfstandig werkende behandelaren.
 - **Actie:** Gezamenlijk inzetten van alternatieven zoals yoga, ervaringsdeskundigen en e-learning (ook onderdeel van de pilot Wegwijs GGZ).

Doelgroepen

Om het uitrollen van de acties werkbaar te maken wordt gestart met een specifieke doelgroep. De acties uit dit regioplan richten zich in eerste instantie op cliënten met persoonlijkheidsstoornissen en/of complexe comorbide problematiek. Alle acties zijn schaalbaar. Indien een initiatief succesvol is en/of wanneer het gezien oplopende wachttijden noodzakelijk is², kunnen de acties worden opgeschaald naar andere doelgroepen. Dit wordt besproken in het Bestuurlijk Overleg.

Bestaande acties

Naast deze nieuw op te zetten acties, zijn er de afgelopen periode door de deelnemende partijen al veel initiatieven gestart om de wachttijden in de regio te verkorten. Dit betreffen zowel initiatieven binnen één instelling als regionale samenwerkingsafspraken.

Hieronder staan interventies benoemd die door minimaal twee partijen uit het Bestuurlijk Overleg worden uitgevoerd. Achter iedere interventie staat benoemd welke partijen hier intern aandacht aan geven en welke doelstelling zij nastreven.

Thema	Interventie	Doelstelling	Organisaties
De cliënt direct op de juiste plek	Samenwerking met huisartsen en andere regiopartners voor betere verwijzing	Intensiveren van huidige samenwerking, onder andere door wegwijs ggz	Parnassia Groep, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest
De cliënt direct op de juiste plek	Consultatie psychiater bij huisartsen/ wijkteam/ basis ggz	Betere afstemming en verwijzing	Arkin, GGZ inGeest
De cliënt direct op de juiste plek	Digitale screening samen met huisarts	Verkennen van mogelijkheden voor betrekken van huisartsen in opzetten van digitale poli's	Parnassia Groep, Arkin, GGZ inGeest
De cliënt direct op de juiste plek	Betere onderlinge cliëntverwijzing tussen b-ggz aanbieder en s-ggz aanbieder	Continu aandacht besteden aan samenwerking en procesoptimalisatie	Parnassia Groep, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest

² Bijvoorbeeld op basis van ontwikkelingen in de Vektis-rapportages wachttijden

De cliënt direct op de juiste plek	Inzetten van UMAMI of ELEO-prestaties om diagnostiek en zorg in b-ggz mogelijk te maken	Continueren van inzet van UMAMI of ELEO	Parnassia Groep, Arkin, GGZ inGeest
---	---	---	-------------------------------------

Thema	Interventie	Doelstelling	Organisaties
Voorkomen over- en onderbehandeling	Doorontwikkeling zorgpaden of geprotocolleerde behandelingen	Bieden van zo efficiënt mogelijke behandeling (verkorten behandelduur)	Parnassia Groep, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest
Voorkomen over- en onderbehandeling	Sturen op uitstroom	Sturen op minder intensieve behandeling mogelijk	Parnassia Groep, De Viersprong, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest

Thema	Interventie	Doelstelling	Organisaties
Zorgen voor wachtlijst begeleiding	Cliënten van een lange wachtlijst plaatsen bij andere aanbieder met kortere/geen wachttijd.	Zo snel mogelijk bieden van zorg aan cliënten	Parnassia Groep, Arkin
Zorgen voor wachtlijst begeleiding	(E-health) ondersteuning voorafgaand aan behandeling	Doorontwikkelen van (digitaal) ondersteuningsaanbod (voorafgaand maar ook tijdens behandeling)	Parnassia Groep, Arkin, GGZ inGeest

Thema	Interventie	Doelstelling	Organisaties
Vergroten van de beschikbare capaciteit	Inzet extra behandelaren	Inzetten op werven, binden en boeien van medewerkers t.b.v. vergroten capaciteit	Parnassia Groep, Arkin, GGZ inGeest
Vergroten van de beschikbare capaciteit	Aantal behandelaren vergroten door opleiding/werving.	Beschikbaar stellen van extra opleidingscapaciteit	Parnassia Groep, De Viersprong, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest
Vergroten van de beschikbare capaciteit	Behandelaren efficiënter/effectiever inzetten	Verminderen van regeldruk bij behandelaren	Arkin, Vitaalpunt
Vergroten van de beschikbare capaciteit	Meer groepsbehandelingen	Uitgangspunt is groepsbehandeling. Daarnaast meer groepen opstarten	Parnassia Groep, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest
Vergroten van de beschikbare capaciteit	E-health inzetten als aanvulling op reguliere intakeproces/behandeling	Uitbreiden huidig aanbod met als uiteindelijk doel het verkorten van behandelingsduur	Parnassia Groep, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest
Vergroten van de beschikbare capaciteit	Digitale poli om personeel flexibeler in te zetten	Goed werkende digitale poli	Parnassia Groep, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest

Thema	Interventie	Doelstelling	Organisaties
Afspraken over inhoud en financiën/ overig	Opstellen actieplannen, en bespreken voortgang met zorgverzekeraars	Uitvoeren van opgestelde actieplannen	Parnassia Groep, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest
Afspraken over inhoud en financiën/ overig	Meer bewustwording /inzicht van wachttijden in de teams.	Teams sturen meer op wachttijden	Parnassia Groep, De Viersprong, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest
Afspraken over inhoud en financiën/ overig	Extra budget voor specifieke cliëntgroepen	Verkrijgen van extra gelden voor het doorvoeren van verbeteringen	Parnassia Groep, Arkin, Vitaalpunt, GGZ inGeest
Afspraken over inhoud en financiën/ overig	Afspraken over mogelijkheden verruiming aantal cliënten	Voorkomen dat budget belemmering vormt voor het aannemen van cliënten	Parnassia Groep, Arkin, GGZ inGeest

Commitment

Alle organisaties die deelnemen aan het Bestuurlijk Overleg hebben voor 2020 commitment toegezegd voor het uitvoeren van de acties op bovenstaande thema's.

Het Bestuurlijk Overleg komt gedurende het jaar eens per twee maanden samen om de voortgang van de werkgroepen op de benoemde thema's te monitoren, kennis te delen en ontwikkelingen in de wachttijden te bespreken. Het momentum van de bijeenkomsten is gekoppeld aan de tijdlijn uit dit Regioplan.

Monitoring

De voortgang op de verschillende thema's wordt gemonitord door middel van een update van de voortgangsrapportage elke twee maanden. Deze rapportage bestaat uit een managementoverzicht en een onderliggende rapportage (zie bijlage) en wordt twee weken voorafgaand aan een Bestuurlijk Overleg gedeeld.

In dit overzicht zijn de thema's met de bijbehorende acties uitgezet in drie tijdsperioden te weten; januari – april; mei – augustus; september – december. Zo nodig worden in het Bestuurlijk Overleg aanvullende afspraken gemaakt om zo gezamenlijk stappen te maken in het oplossen van de wachttijden in de regio Amsterdam.

Voortgang bij bestaande initiatieven wordt gedeeld in het Bestuurlijk Overleg indien er successen zijn behaald of geleerde lessen zijn. Dit draagt bij aan het leren van elkaar en wellicht blijkt kruisbestuiving met andere initiatieven mogelijk.

Bijlagen

- Uitwerking pilot Wegwijs GGZ
- Voortgangsrapportage